

**BİR ÇOBAN KÖPEĞİNDE KIKIRDAK KULAK
KANALINDAKİ KEMİKLEŞME VE FİSTÜLÜN
DIŞ KULAK KANALININ TOTAL REZEKSİYONU
İLE TEDAVİSİ**

Akın Finci*

Öztürk Tekeli**

Giriş

Köpeklerde inatçı kulak hastalıklarında, bilhassa kulak fistülünün tedavisinde partiell rezeksiyon yani kulak drenajı yapılır. partiell rezeksiyonun netice vermediği hallerde ise dış kulak kanalının total rezeksiyonunda ihtiyac vardır. Bundan başka kulak fistülü, kulak cartilago'larının kemikleşmesi, kulak kanalında granülasyonlar teşekkülü neticesi dış kulak yolunun tıkanması gibi vak'alarda da total rezeksiyona baş vurulur. Literatürde yaptığımız araştırmada köpeklerde yalnız Singh ve Rao'nun yapmış oldukları (1) total rezeksiyon hakkında bilgi bulabildik. Beygirlerde kulak fistülünün tedavisi hakkında bilgi çoktur. Bunlarda fistüle sebebiyet veren necrose geniş bir sahayı kaplıyorsa en iyi tedavi tarzı (2) auricula'nın total extirpation'udur.

Singh ve Rao'nun (1) yapmış oldukları total dış kulak kanalının rezeksiyonunda, hastalıklı kulak içine bir hemostatik pens sokularak, kanalın horizontal hale geldiği yerde dışa doğru bir çıkıntı meydana getirilir. Bu nokta, deride yapılan yarım ay şeklindeki ensizyonun ventral kutbunu teşkil eder. Arada kalan yarım ay şeklindeki deri parçası kesilip ayrılır. Meydana çıkan kulak kanalı medial ve lateral kısımdaki dokulardan ayırt edilir, horizontal kısım da bir makas darbisi ile kemik kanalından ayrılır. Horizontal kemik kulak kanalının içi temizlenir ve terramycine'li bir kulak süspansiyonu konulduktan

* A. Ü. Veteriner Fakültesi I. Şirurji Kürsüsü Dr. Asistanı, Ankara-Türkiye.

** A. Ü. Veteriner Fakültesi II. Şirurji Kürsüsü Dr. Asistanı, Ankara-Türkiye.

sonra her iki deri parçası birbirine birleştirilerek kulak kanalı tamamen kapatılmış olur.

Singh ve Rao'nun(1) yapmış olduğu üç total rezeksiyon vak'ası müspet sonuç vermiştir.

Materyal ve Metot

Vak'amız olan üç yaşındaki beyaz erkek çoban köpeği 5/5/1966 tarihinde kliniğimize getirilerek 768 protokol numarası ile kaydedildi. Kliniğimize getiriliş tarihinden takriben bir sene evvel, akşam sürü ile beraber sağ kulağı yaralı olarak eve gelmiş, geçer diye her hangi bir müdahalede bulunulmamış. Aylar geçtikçe kulağı şişmeğe ve akmağa başlamış, devamlı kaşıyor ve yere sürtüyormuş. Bir müddet sonra kulak kanalının cranial ve caudal taraflarında şişlikler husule gelmiş ve bunlar bir müddet sonra delinmiş, devamlı irin akıntısı gelmeğe başlamış ve kulağın işitme hassası tamamen kaybolmuş.

Bu anemnez altında yapılan ilk muâyenede inspeksiyonla kulak kepçesinin aşağı doğru düşük olduğu ve kulak kanalının çepçevre şişmesi suretiyle tıkanmış, kulak kanalı civarındaki dokuların ufak bir elma büyüklüğünde şişmiş olduğu tesbit edildi. Bu şişkinliğin tabanının 3 cm. cranial'inde deriye açılan bir fistül ile, kanalın caudal'inde tam atlas kemiğinin kaidesinde tekrar bir fistül vardır. ve her iki fistül deliğinden devamlı irin geliyordu. Fistüller sondalandığı vakit cranial'deki fistülün kulak kanalının kaidesini geçerek atlas kemiğine doğru uzandığı, diğerinin ise kulak kanalının kaidesine doğru geldiği anlaşıldı. Palpasyonda kulak kanalı hassas ve şişkindi ve bu şişlik kemik kadar sertti. Kulak kanalı ve civarı tazyik edildiği vakit fistüllerin her ikisinden de irin geliyordu (Resim: 1).

Kulak kanalının durumunu tesbit etmek için dorso-ventral cranium radyografisi alındı (resim: 2). Radyografide, sağ kıkırdaksal kulak kanalının cartilago auricularis'inin tragus'lar bölgesinden itibaren ve cartilago annularis'de dahil olmak üzere tamamen kemiksel bir doku üremesine döndüğü ve üremenin kemiksel kulak kanalı ile kaynaşmış bulunduğu tesbit edildi. Aynı zamanda atlas kemiğinin sağ kanadı üzerine isabet eden yumuşak dokularda da bir saçma tanesinin bulunduğu görüldü.

Bu durumda teşhisimiz, "Sağ kulak kanalında tıkanma, kulak kanalı kırıklıklarında ossification, kulak fistülü ve atlas kemiğinin sağ kanadı üzerinde saçma tanesi" olarak tesbit edildi.

Vak'amızın Singh ve Rao'nun (1) yapmış olduğu operasyonlardan ayrılan bir özelliği vardır. Şöyleki; kulak kanalını tamamen tıkanması sebebiyle kanalın horizontal kısma dönüş yerinin tesbitindeki güçlük ve aynı zamanda fazla şişen kulak kanalında yapacağımız yarım ay şeklindeki ensizyonun çalışmamıza engel olması idi. Bu sebeble Singh ve Rao'nun tekniğini modifiye ederek vak'amıza uyguladık.

Operative tedavi

(Kulak kanalının total rezeksiyonu)

Tedavi, kulak kanalının tıkanması sebebiyle kaybolmuş bulunan işitme duygusunun sağlanmasına yönelmeli ve bu sebeble ilk tedavi olarak kulak kanalının Zepp metodu ile drenajı yapılmalı ve fistüllerin kaynağı kurutulmalıydı. Fakat kulak kanalının bütün cartilago'larının kemikleşmiş bulunması ve fistüllerin kemikleşmiş olan kıkırdakların medial'inden menşe almış olması kulak drenajını sağlamış olsak dahi medial'de kalan parçanın fistüllerin sebebi olarak kalacağının düşünülmesi bizi kulak kanalının total rezeksiyonunun yapılmasının lüzumlu olduğu sonucuna götürdü.

Nembutal novaljine karışımı ile genel anestezi altında uyutulan hayvan, hasta kulağı üste gelecek şekilde masaya yatırılarak tesbit edildi. Serviyetlerle sınırlandırılan şişlik bölgesinde, kulak kepçesinin kaidesinin medial'inden lateral'ine doğru hafif yarım ay şeklinde bir ensizyon yapıldı. Buradaki kulak kepçesinin kıkırdağı kesildikten sonra dış kulak kanalının medial yüzünden başlayarak kanal medial yüzündeki dokulardan ayrılmağa başlandı. Ayrılma tamamlandıktan sonra, dış kulak kanalının başlangıcından kanalın horizontal hale geldiği yere kadar olan deri üzerinde bir ensizyon daha yapıldı. Medial'den ve diğer taraftaki dokulardan ayrılan kıkırdaksal kulak kanalı, kemik kanala birleştiği yerden kemik makası ile kesilip alındı. Kanalın kalan kısmı dikkatlice kürete edildikten sonra içine Marfanil-prontalbil tozu kondu. Cıvar dokular ve deri basit dikişlerle dikişler (T) şeklindeki ensizyon kapatıldı. Bu suretle kıkırdaksal kulak kanalının başlangıcından kemiksel kulak kanalına kadar olan kanal kısmı çıkarılmış oldu. Köpeğe 4 gün müddetle parenteral olarak günde 8 cc. Pan terramycine enjekte edildi. 10 uncu günde operasyon dikişleri alındı. Ayrı bir operasyonla da Ala atlantis üzerindeki yumuşak dokularda bulunan saçma tansı çıkarıldı ve operasyonlardan sonraki durum radyografi ile tesbit edildi (Resim: 3).

Postoperative tedavi devresinde hayvanda herhangi bir komplikasyon tesbit edilemedi ve hastamızın şifa bulduğu müşahede edilerek ilk operasyondan sonraki 15. günde sahibine teslim edildi (Resim:4).

Tartışma ve Sonuç

Köpeklerde total kulak kanalı rezeksiyonu nadir yapılan operasyonlardandır ve literatürde bildirilen bilgi tek bir neşriyata aittir(1). Literatürdeki oprasyon şeklini modifiye ederek tatbik ettiğimiz vak'amız iyi olmuştur. Böyle vak'alarda total rezeksiyonun tatbik edilmesinin iyi sonuçlar vereceği kanaatındayız.

Özet

Üç yaşındaki bir erkek çoban köpeğinde bir sene evvel saçma ile yaralanma sonu husule gelen kıkırdaksal kulak kanalındaki kemikleşme ve fistül, kıkırdaksal kulak kanalının total rezeksiyonu ile iyi edilmiştir.

Summary

A chronic ear fistula and ossification in the cartilaginous ear canal due to bird shot, has been treated with the total resection of cartilaginous ear canal in the three years old sheep dog.

Literatür

- 1 - **Singh, G.B., Rao, M.M.** (1959): *Otitis externa in canines-Its medicinal and surgical treatment*, The Indian Vet. J., Vol. 36, No: 5, pp. 236-242.
- 2 - **Öktem, Burhanettin.** (1962): *Özel Şirurji, Baş ve boyun hastalıkları, birinci baskı*, İstiklâl Matbaası, Ankara.

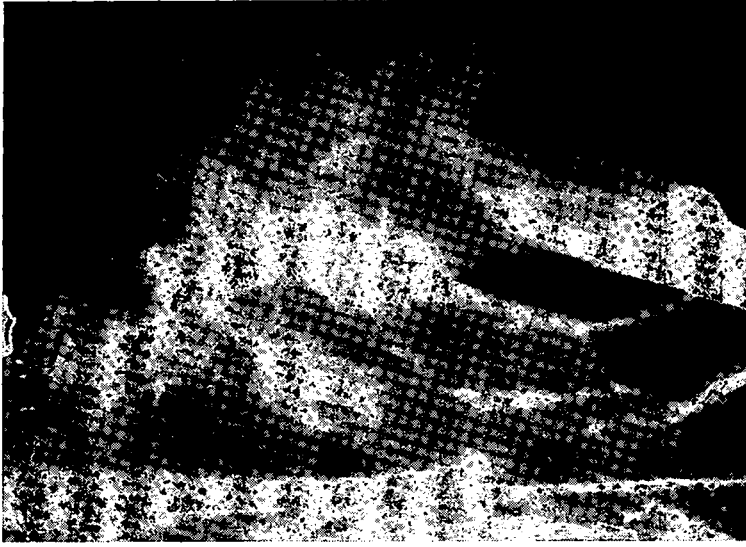
Yazı "Dergi Yazı Kuruluna" 12.12.1966 günü gelmiştir.

(Resim: 1)

Resim: 2)

Resim: 3)

Resim: 4)